Koulun kehittämisestä

Dosentti Jari Salminen

Sivistysvaliokunta 21.3.2024

Koulun kehittämisen vaikeus

- Ei ole yksiselitteisiä nopeita keinoja ongelmien ratkaisemiseen (oppiminen, kouluviihtyvyys)
- Erittäin kompleksinen instituutio, joka joutuu yhteensovittamaan erilaisia keskenään arvosidonnaisia ja ristiriitaisia pyrkimyksiä
- Muutostyö on hidasta, vaikeasti mitattavaa ja huonosti ennakoitavaa
- Moniin asioihin koulu ei pysty itse vaikuttamaan
- Opetussuunnitelmat ja ohjelmat vaikuttavat heikosti
- Opettajat keskeisessä asemassa

Ylikuumentunut kehittämistyö

- Koulun kehittäjät irtautuneet yhä kauemmas koulujen arjesta (OPH, Opettajankoulutus, opetusvirastot)
- ”Perinteisen” koulun kritiikki alkoi vähitellen voimistua 1990-luvun alusta lähtien
- Kohdistunut kiihtyvästi eri toimintoihin
- Taustalla hyvin vähäinen tutkimusnäyttö tai pitkäkestoinen kokeilutoiminta kouluista
- Monia samanaikaisia muutospyrkimyksiä

Käynnissä olevat muutokset

- Digitaalisaation voimakas lisääminen
- Erityisopetuksen integraatio ja kolmiportaisen tuen aiheuttamat muutokset
- Opetussuunnitelman ja arvioinnin muutokset
- Opetustilojen muutokset
- Oppilasryhmittelyn muutokset
- Monia pienempiä kehittämiskohteita
- Koulujen lakkautukset

Mitä tehdä?

- Työrauhan palauttaminen kouluille?
- Opetussuunnitelman ja arvioinnin selkiinnyttäminen?
- Peruskoulun oppiainekohtaiset päättökokeet?
- Tarkastusjärjestelmän luominen?